

TUR001 - TÜRK DİLİ

B

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-ki" eki ya da "-ki" bağlacıyla ilgili bir yazım yanlışı yoktur?

- a) Bu kitap senin ki olsa üstünde adın yazardı.
- b) Susacaksın ki dinlemeyi öğreneceksin.
- c) Bakalım, televizyonda ki belgelere ne diyecek?
- d) Yalnız ki sınav kaçta bitecek acaba?
- e) Gel gör ki bu olayla uğraşmak bir hayli zor.

2. Diyafram nefesi egzersizleriyle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- a) Ayakta ve otururken dik bir şekilde durmalıyız.
- b) Nefes veriş süresinin alış süresinden uzun olmalıdır.
- c) Nefesi burundan alıp ağızdan vermeliyiz.
- d) Mutlaka metin üzerinden çalışılmalıdır.
- e) Havanın mutlaka diyaframa ulaşması gerekir.

3. Akşamın habercisi gri bulutlar gökyüzünde şimdi. Adanın orta yerindeki boz ovayı fütursuzca bölen dağ sırasında gözüm. Dağın gölgesindeki otoyolun yoğun trafiğinde sabırsızca ilerleyen lüks minibüsteyim. Başımı cama yasladım. Ayrı bir telaş da içimde. Belli ki seni özlemekten korkuyorum.

Bu paragrafın yazarı ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- a) İşitsel öğelere yer vermiştir.
- b) Dokunma duyusundan yararlanmıştır.
- c) Görsel öğelerden yararlanmıştır.
- d) Psikolojik iç gözlemde bulunmuştur.
- e) Kişileştirme yapmıştır.

4. "Maeterlinck'in sözüne göre, her insanın beyinde bir Doğu köşesi, bir de Batı köşesi bulunmaktadır." cümlesine anlam yönüyle en yakın cümle hangisidir?

- a) İnsanlar doğuştan Batı'nın ve Doğu'nun özelliklerine sahiptirler.
- b) Doğulu ve Batılı olmak zannedildiği kadar zor değildir.
- c) Doğu'ya veya Batı'ya ait değerler birbirlerinden çok farklı değildir.
- d) Doğulu veya Batılı olmak insanların eğilimlerine göre değişir.
- e) Herkes Batılı olamayacağı gibi Doğulu da olamaz.

5. Hayat dediğin nedir ki? Kısacık bir zaman dilimi. Bazen acılarla bazen mutluluklarla bazen gözyaşı bazen hüznle dolu insan ömrü. Aslında hayatın tarifini tam olarak yapamıyorum. Soruyorum kendime nasıl bir şey... Daha dün bu soruya çok güzel ona doyamıyorum derken bugün verdiğim cevaba şaşıyorum. İkimde kalıyorum. Mutlu olunca iyi ki bu hayattayım iyi ki evren var diyorum. Yüreğim acılarla kavrulurken, gözlerim yaşla doluyken işte o zaman keşke hayatta olmasaydım diyorum. Ama bazen çevreme bakıyorum acıklı öyküler, çileli yaşamlar, acı çeken insanlar... O zaman kendime diyorum ki iyi ki hayattasın, iyi ki sevdiklerin yanında. İşte o zaman anlıyorum ki hayat kısa da olsa onu dolu dolu yaşayacaksın. Ve mutlu olmayı bileceksin.... Bu metin aşağıdaki yazınsal türlerden hangisine örnek verilebilir?

- a) Sohbet
- b) Röportaj
- c) Eleştiri
- d) Makale
- e) Deneme

6. (I)Dış dünyaya bağlı sanatçılar, genellikle görünen gerçeği değiştiremezler. (II)1940'lı yılların sanatçıları da böyledir. (III)Bu kuşağın anlatımı son derece yalındır. (IV)Sanatçılar ne mecazlara, ne de abartmalara hiç yer vermemişlerdir. (V)Ancak bu sanatçılar yaşadıkları ortamı beğenmezler.

Bu paragraftaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- a) III.
- b) IV.
- c) II.
- d) V.
- e) I.

7. ...şiir ile hikâye arasında bir tür olup hikâyede bulunan olay, yer, zaman, kişiler gibi tüm unsurları içinde barındırmakla birlikte, nazım şeklinde kaleme alınmış metinlerdir.

Edebiyatımızda bilinen ilk örneği Yusuf Has Hacıb'in Kutadgu Bilig'idir. Tanzimat yıllarından itibaren ise Şinasi'nin, Abdülhak Hamit'in, Tevfik Fikret ve Ali Ekrem'in, Mehmet Emin ve Mehmet Âkif'in farklı özellikler gösterecekleri de bu türde birçok eser yazıldığı görülür.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- a) Eleştiri
- b) Destan
- c) Masal
- d) Halk hikayesi
- e) Manzum Hikâye

21. Kitaplar insanları değiştirir. Bu değiştirme insanın tamamen farklı biri olması anlamını taşımaz. Ancak onun kendini yenilemesi, geliştirmesi, daha donanımlı biri olması anlamına gelir. Bir düşünür, bir kitabı okuyan insan artık onu okumadan önceki insan değildir, derken okumanın insanda nasıl bir etki yarattığını dile getiriyordu. Bu,...

Düşüncenin akışına göre bu paragrafın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- a) okumanın insanın yaşamına bir şeyler kattığını anlatmaya yeter.
- ☒ b) okumaya zaman ayırmanın yersiz bir davranış olduğunu ifade etmeye yeter.
- c) insanların değişmesinde okumanın yeri olduğunu ortaya koyar.
- d) okumayla yenilenmenin iç içe olduğunu gösterir.
- e) insanın değişebilmesi için okuması gerektiğini gösterir.

22. İstanbul Türkçesi hakkında aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi doğru değildir?

- a) Her zaman yazıldığı gibi konuşulmaz.
- b) Eski İstanbul hanımefendilerinin konuştuğu Türkçedir.
- ☒ c) Konuşma dili ile yazı dili aynıdır.
- d) Yahya Kemal'in Beyaz Türkçe olarak nitelendirdiği Türkçedir.
- e) Türk dilinin ağızlarından biridir.

23. *Düşüncelerimi rakamlarla yüklü rapor şeklinde su narak okurumun kafasını yormak istemiyorum. Okunması zor yazıların, yazılması ile yazılmaması arasında, çoğu defa, fark olmuyor. Düşüncelerimi bazı kanıtlara, mesleki izlenimlere dayanarak özetleyebilirsem; belki isteklerimi anlatmış olabilirim.*

Yukarıdaki paragrafta yazar, aşağıdakilerden hangisini savunmaktadır?

- ☒ a) İsteklerin, mesleki izlenimlere dayanarak özet bilgileri hâlinde anlatılabileceğini
- b) Okunması zor olan yazıların yazılmasında bir fayda olmadığını
- c) Düşüncelerin, kanıtlarla desteklenerek anlatılmasını
- d) Düşüncelerin raporlarla okuyucuya sunulmasını
- e) Yazıların anlaşılabilmesi için sembollerle anlatılması gerektiğini

24. İyi bir diksiyon için gerekli olan nefes türü aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Kaburga nefesi
- b) Akciğer nefesi
- ☒ c) Diafram nefesi
- d) Göğüs nefesi
- e) Sırt nefesi

25. I Belirli bir düşünceyi hedeflenen kesimlere benimsetip yaymak amacıyla yapılan konuşmalardır.

II Askeri, siyasi, dini ve toplumsal konularda olabilir.

III Hitap edilen topluluğu heyecanlandırıp istenen doğrultuda harekete geçirmek amacıyla yapılır.

Yukarıda verilen özellikler aşağıdakilerden hangisine aittir?

- a) Bildiri
- b) Konferans
- c) Münazara
- d) Panel
- ☒ e) Nutuk

TUR001 - TÜRK DİLİ

B

13. "Onu o defter sarhoş etti, o defter döndürdü onun başını. Eğilip de alır almaz. Bak ne göstereceğim sana! Der gibi açılıverdi avucunun içinde. Gözlerinin önüne bir küçücük manzara serdi. Renkli kalemlerle çizilmiş, alelade bir manzaraydı. Açık mavi bir gökyüzüne doğru mor dağlar yükseliyordu. Mor dağların eteğinde çatısı kırmızı kiremitli bir ev vardı, duvarlarına sarmaşıklar tırmanmıştı. Bacasından döne döne bir mavi duman yükseliyordu. Çevresine yeşil ağaçlar yayılmıştı. Yeşil ağaçların arasında bir incecik yol kıvrılıyordu."

Bu paragrafın türü aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Olay paragrafı
- b) Düşünce paragrafı
- c) Tahlil paragrafı
- d) Çözümleme paragrafı
- e) Tasvir paragrafı

14. (I) Bu kitabımdaki öykülerin olaya dayandırılmasıyla geleneğin sürdürülmesi amaçlanmamıştır. (II) Yeni öykü tarzı içinde de olayın olabileceği gösterilmiştir. (III) Olaya dayalı öykünün de çağdaş nitelikte olabileceği ortaya konmuştur. (IV) Olayın bittiği yerde öykünün başlayacağı kanısına bir cevap verilmiştir. (V) Aslında birçok öykü eleştirmeni de neyin değil, nasıl anlatıldığının altını çizmiştir. (VI) Okuyucuların da bu öykülere gösterdiği ilgi cevabı pekiştirmiştir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi paragrafın düşünce akışını bozmaktadır?

- a) II
- b) III
- c) V
- d) VI
- e) IV

15. Türkiye'de konuştuğumuz resmî dil yani Türkçe bizim ortak sembolümüzdür. İngilizler içinse İngilizce böyledir. Ay yıldızlı Türk bayrağı Türkiye'de yaşayanların ortak sembollerinden biridir. Ezan, cami, Kur'an-ı Kerim ise Türkler de dâhil Müslüman toplulukların ortak sembolleri arasında yer alır.

Yukarıdaki paragrafta iletişimde *ortak sembollerin* hangi özelliği üzerinde durulmaktadır?

- a) Uluslararasılık
- b) Evrensellik
- c) Popülerlik
- d) Kültürden kültüre değişmesi
- e) Geleneksellik

16. "Seslerin, sözlerin, vurguların anlam ve heyecan duraklarını kurallarına uygun olarak söyleme biçimi", aşağıdakilerden hangisinin tanımıdır?

- a) Fonetik
- b) Boğumlama
- c) Diksiyon
- d) Durak
- e) Ulama

17. Aşağıdakilerden hangisinde tırnak (çift tırnak) işaretinin kullanımı doğrudur?

- a) Cumhuriyet'in pek çok kazanımını "Atatürk'e" borçluyuz.
- b) Oğuz Atay'ın "*Tutunamayanlar*" romanı gerçekten zor bir kitapmış.
- c) Yarın sabah uçakla "Bodrum"a gideceğiz.
- d) Orhan Veli'nin "İstanbul'u Dinliyorum" şiirini okumuş muydun?
- e) Bu konuda "Rektörlük"ün kararı dikkate alınmalıdır.

18. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna soru işareti konulmaz?

- a) Neden artık yüzüme bakmazsınız zalim aynalar
- b) Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz
- c) Bu tür filmleri izlemek seni korkutur mu
- d) Kim bunlar, mahalleye yeni mi taşınmışlar
- e) O kızın adı Aygül müydü, unuttum

19. Konuşma ve ara söz çizgisi aşağıdaki durumlardan hangisinde kullanılır?

- a) Saatleri göstermek için
- b) Açıklamalardan önce
- c) Tırnak içindeki açıklamalardan önce
- d) Yazıda satır başına alınan konuşmalardan
- e) Alıntılardan önce

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "da", "de" ilgili yazım yanlışı yapılmamıştır?

- a) Arabayı alıp da oturduğumuz yere gelirsiniz.
- b) Düşündümde bu konu da sende haklısın.
- c) Kalbimi çalıpta gittin bir daha dönmedin.
- d) Bilsende bilmesende bu yollardan geçtin.
- e) Yeni aldığımız bütün kitaplar dün akşam kalmış.

8. Geçen haziranda İç Anadolu'yu gezdik, ilk durağımız Ankara'nın Gölbaşı ilçesiydi. Daha sonra geniş bozkırlarda yol aldık. Yıkılmış, duvarları çatlamış birçok kervansarayı gezdik. Ne var ki görmek istediğimiz birkaç önemli yeri görmeden döndük.

Bu paragrafta aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangilerine başvurulmuştur?

- a) Karşılaştırma – Öyküleme
- b) Betimleme – Örnekleme
- c) Öyküleme – Betimleme
- d) Açıklama – Tartışma
- e) Açıklama – Öyküleme

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde vurguya göre anlamı değişebilen bir kelime vardır?

- a) Sahipleri tarafından sokağa atılan hayvanlara acıyorum.
- b) Eve varır varmaz bize haber vermeyi unutma.
- c) Bundan sonra kimsenin sözüne kulak asmayacağım.
- d) Bodrum bu işler için uygun bir yer değil.
- e) Kendini kötü hissetmen için bir neden yok.

10. Bay karga konmuş bir dala
Koca bir peynir ağzında.

Tilki kokuyu almış gelmiş:

—Günaydın, Sayın Karga, demiş;

Bu ne güzellik böyle: Bakmaya doyamıyorum size.

Şu tüylere bakın, pırıl pırıl;

Sesiniz bilmiyorum nasıl;

O da renginiz kadar güzelse

Ne yalan söyleyeyim

Bu ormanda güzel yoktur üstünüze.

Karga bu sözlere bitmiş:

—Şuna bir gak diyeyim de ses görsün, demiş;

Gak der demez peynir düşmüş, tilki yutmuş.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- a) Evrensel bir tema ele alınmıştır.
- b) Öğretici özellikler taşımaktadır.
- c) Olay merkezli bir metindir.
- d) Fabl türüne ait bir metindir.
- e) Birinci tekil kişi anlatımla oluşturulmuştur.

11. Ozan, ne yapıp edip kendini yeniliyor, şiirin yeni anlatım olanaklarını gözden geçiriyor. Onun şiir çizgisinde değişik dönemler, dolayısıyla, ilk bakışta, birbirine karşıt izlenimi veren yaklaşımlar görüyoruz. Ne var ki şiirlerini dikkatle incelediğimizde, bu dönemlerin incecik ama güçlü bir bağla eklem yerlerinden birbirlerine bağlandığını, birbirinin özsuyla ile beslendiğini fark ediyoruz.

Bu paragrafta sözü edilen ozanla ilgili asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Her şiirini, bir önceki şiirinde ele aldığı duygu ve düşüncelerden etkilenerek yazar.
- b) Şiirleri farklı dönemlere ayrılabilir de bu dönemler arasında yine de bir ilişki vardır.
- c) Şiirleri, her okuyuşta okuruna yeni tatlar verir.
- d) Her şiirinde karşıt duygu ve düşüncelerden yararlanarak anlatım olanaklarını genişletir.
- e) Farklı dönemlerde yazdığı değişik, duygulu, etkileyici şiirleri vardır.

12. Sanatçının tutarlı ve sağlam bir sanat görüşü vardır. Her an esen yenilik rüzgârlarından sarsılmamıştır. Şiirlerinde ilk dizeden, son dizeye kadar aynı ustalık düzeyini sürdürmüştür. Çok küçük biçim denemeleriyle yetinmiştir. Bunu da bir rötuş olarak düşünebiliriz. Çünkü o...

Düşüncenin akışına göre, bu paragrafın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- a) dilimizin tadını ve olanaklarını duyurmasını bilmiştir.
- b) akımların geçiciliğine, biçimlerin göz boyacılığına kapılmamıştır.
- c) başkasından etkilenmeyen ve bu ölçüde başkasını etkilemeyen bir sanatçı olmayı bilmiştir.
- d) yenilik ve değişim rüzgârlarından yelkenini şişirmeyi bilmiştir.
- e) şiire duyarlılığın nasıl katıldığını kanıtlamıştır.